

GREENPEACE

SAYI #160

**GÜÇLÜ BİR
KÜRESEL
OKYANUS
ANLAŞMASI
TALEP
EDİYORUZ!**

İçindekiler

04

Biyçeşitlilik nedir ve neden önemlidir?

Greenpeace Uluslararası İletişim Stratejisti Marie Bout doğayı ve biyçeşitliliği koruyarak hayatı iyileştirmek için neler yapabileceğimizi anlatıyor.

Nükleer felaketin 10. yılında Fukushima hala kirli

Fukushima nükleer kazasının 10. yılında Greenpeace'in yayımladığı iki yeni rapor, nükleer felaketin tehlikeli mirasını gözler önüne serdi.

06

08

Pandeminin birinci senesinde hava kirliliği alarm veriyor

Pandeminin ilk günlerinde "hava kirliliğinin azaldığı", "doğadaki insan kaynaklı tahribatın en aza düştüğü" haberleri manşetlerdeki yerini almış, uzun süre konuşulmuştu. Tüm bu haberler büyük bir yanılgıya neden olarak, kirliliğin ana nedenleri ile mücadele edilmeden kirlilik sonlanabilir algısı yaratmıştı. Ne var ki pandemide bir yılı geride bırakırken gelen hava kirliliği verileri durumun maalesef böyle olmadığını ortaya koydu.

Okyanuslarımızın molaya ihtiyacı var!

Harry Potter serisinde Ginny Weasley'i canlandıran Bonnie Wright... Çocukluğunu deniz kenarında geçirdiği için kendini şanslı hisseden ünlü oyuncu geleceğimiz için okyanuslarımızı neden korumamız gerektiğini anlatıyor...

10

GREENPEACE BÜLTEN

Yerel Süreli Yayın

İmtiyaz Sahibi

Greenpeace Akdeniz Basım ve Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti. adına Barış Bilgen

Genel Yayın Merkezi

Meşrutiyet Mah. Ebe Kızı Sok. No:16 / B28 Şişli/ İstanbul
Tel: +90 212 292 76 19
Faks: +90 212 292 76 22

Genel Yayın Yönetmeni

Barış Bilgen

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gökhan Çevik

Editör

Nilay Vardar

Baskı

Printworld Matbaa San. Tic. A.Ş.

Grafik Tasarım ve Uygulama

F₂O Reklam ve Tanıtım

Dağıtım

PTT

Kapak fotoğrafı

© Paul Hilton / Greenpeace

GREENPEACE

© Markus Mauthe / Greenpeace

Dünya Yaban Hayatı Günü kutlu olsun!

3 Mart, Dünya Yaban Hayatı Günü. Bu günü daha büyük bir coşkuyla kutlamak isterdik ancak eşsiz canlılara ev sahipliği yapan doğal alanlar maalesef geçmişte hiç olmadığı kadar büyük tehlike altında. Dünyadaki ormanların sadece %15'i bozulmadan kalıyor ve okyanusların yalnızca %3'ü insan baskısı altında değil. Gezegen, insan baskısı nedeniyle yalnızca 65 milyon yıl önceki 5. kitlesel yok oluşla karşılaştırılabileceği düşünülen endişe verici bir hızla türleri (biyolojik çeşitliliğini) kaybediyor.

Biyçeşitlilik nedir ve neden önemlidir?

Görkemli okyanuslar, hayranlık uyandıran yaban hayatı, yerel topluluklar ve güçlü ormanlar... Doğayı ve biyçeşitliliği koruyarak hayatı iyileştirmek için neler yapabileceğimizi **Greenpeace Uluslararası İletişim Stratejisti Marie Bout** anlatıyor.

Biyçeşitlilik, iç içe geçmiş üç başlıktan oluşur: ekosistem çeşitliliği, tür çeşitliliği ve genetik çeşitlilik. Basitçe ifade etmek gerekirse, bu iç içe geçmiş doğal sistemler ne kadar çeşitli olursa, dış etkilere karşı o kadar dirençli olurlar. Tüm bitkiler ve hayvanlar arasındaki ilişkiler, biz insanlar da dahil olmak üzere bu gezegendeki tüm canlıların hayatta kalmasını ve refahını sağlamaya yardımcı olan “yaşam ağı”ı oluşturur.

Denge olduğunda tüm bunlar suyumuzu temizlemek, havamızı temizlemek, toprağımızı korumak, iklimi düzenlemek, salgın hastalıkları durdurmak, besinleri geri dönüştürmek ve bize yiyecek sağlamak için birlikte çalışır. Ancak bir tür ortadan kaybolduğunda, zincirde bir halka kopar ve hassas sistem bozulmaya başlar. Örneğin mercanlar o kadar çok deniz türü için yaşam alanı yaratır ki, eğer yok olurlarsa, tüm ekosistem çökebilir ve bir dizi yaban hayatı ölümleri ve tür kaybı yaratabilir. Dünyanın en çeşitli resif ekosistemlerinden biri olan, kitlesel mercan ağarma olayları nedeniyle 1995 yılından bu yana mercan nüfusunun yarısından fazlasını

kaybeden ve gözlerimizin önünde ölmekte olan Avustalya'nın Büyük Set Resifi'nde olan tam olarak budur.

Biyçeşitliliğin dünyadaki yaşama sağladığı 5 katkı

1. Doğa bize ihtiyacımız olanı verir. Gıda, temiz hava ve su yaşamın temelidir. Dünyanın biyçeşitliliği medeniyetlere bu gezegende hayatta kalmak için ihtiyaç duyduğumuz temel unsurları sağlar.
2. Doğa bizi korur. Biyçeşitliliğin en önemli rollerinden biri savunmadır. Ekosistemlerimiz iklimimizi düzenlemeye ve Kovid-19 gibi salgın hastalıklara karşı bizi korumaya yardımcı olur. Ormanların önemli karbon yutakları olduğunu ve iklim kriziyle mücadelede gerekli olduğunu zaten biliyor olabilirsiniz, ancak okyanuslar da önemli bir rol oynuyor.
3. Doğa her şeyin akmasını sağlar: Azot ve fosfor Dünya'nın ekosistemlerinde varolan, tüm yaşamın ihtiyaç

duyduğu iki temel biyolojik besin maddesidir. İnsan aktivitesi, Dünya'nın doğal besin döngülerini baştan aşağı o kadar tahrip etti ki, toprağı bozduk ve suda yaşayan ölü bölgeler yarattık.

4. Doğa ruhumuzu besler. Pek çok yerli ve orman halkının iyi bildiği gibi biz doğanın bir parçasıyız, ondan ayrı değil. Doğada pek çok manevi ve rekreasyonel fayda vardır. Batı biliminde bile, doğanın psikolojik faydaları geniş ölçüde belgelenmiştir.

5. Doğa gelecekteki sorunları çözebilir. Bilimsel bilgi artmaya ve gelişmeye devam ediyor. Ne kadar çok hayatta kalır ve gelişirsek, bilgi o kadar artabilir. Örneğin, doğa önemli tıbbi ilerlemelere yardımcı oldu ve olmaya devam ediyor.

Biyçeşitliliğimizi ne yok ediyor?

Toplumlar (ve ekonomiler) büyüdükçe ekolojik ayak izleri de büyüyor. Kapitalizm doğayı metalaştırdı ve doğanın bazı gerçek değerlerinin unutulmasına neden oldu. Sınırsız ekonomik büyüme arayışı, insanları ve gezegeni sömüren muazzam bir adaletsizlik kaynağıdır.

Yıkıcı endüstriler, gezegenimizin yaşam ağı üzerinde insanlık tarihinin herhangi bir noktasında olduğundan daha fazla baskı oluşturuyor. Mega şirketler kirli fosil yakıtları yakıyor, tarımsal ürünler ile tek kullanımlık ürünler üretmek için el değmemiş arazilere giriyor, ormanları ateşe veriyor, okyanusların gittikçe daha derin ve uzak bölgelerini talan ediyor, aynı zamanda siyaseti kirletiyorlar. Hükümetler bir çözüm üzerinde çalışmak yerine sorunu büyütüyor, pestisit devlerine ve yıkıcı endüstriyel tarıma kaynak sağlıyor veya milyarlarca doları kirli enerjiye pompalıyorlar.

Sınırlı kaynaklara sahip bir gezegende sınırsız büyüme arayışını ufukta öngörülebilir bir son bekliyor. Gezegendeki yaban hayatın büyük bir kısmı yok olma tehlikesiyle karşı karşıya.

Doğayı ve kendimizi nasıl kurtarabiliriz?

Hükümetler şirketlere öncelik vermeyi bırakmalı ve doğa üzerindeki baskıları hafifletmek için gıda ve diğer ürünleri üretme ve tüketme şeklimizi yeniden düşünmeli. Sistemlerimizi hem insanlara hem de gezegene değer verecek, refahımızı harcamaların ve politika kararlarının merkezine yerleştirecek şekilde dönüştürmek gerekiyor.

Hükümetler topluluklar arasındaki güç dengesini yeniden sağlamalı, toprakların ve okyanusların yerel koruyucularına kulak vermeli. Çünkü doğaya bağlı ve doğaya güvenen insanlarla işbirliği yapmak, yaban hayatı korumanın en kesin yoludur.

Biyçeşitliliğin geriye kalanını korumalıyız ki, bir dereceye kadar iyileşebilsin. Geniş okyanus koruma alanları ve karada hak temelli korumalar oluşturmak iklim krizi, tür kaybı, gıda güvenliği ve gelecekteki salgın riskleriyle mücadeleye yardımcı olabilir.

Bu yıl Kunming'de COP15 toplantısını yapan Biyolojik Çeşitlilik Konvansiyonu (CBD) gibi önemli küresel anlaşmalar, hükümetler için doğa ile yeni bir ilişki kurma fırsatıdır. Doğayı korursak, iklim krizleri ve gelecekteki salgın hastalıklarla mücadele etmek için direnç geliştirebilir, insanları ve gezegeni korumaya yardımcı olabiliriz.

Greenpeace bu yıl hükümetleri doğa için iddialı ve uygulanabilir bir rehabilitasyon planı üzerinde anlaşmaya çağırıyor. 2030 yılına kadar topraklarımızın ve okyanuslarımızın en az %30'unu koruyacak cesur hedeflere, orada yaşayan topluluklarla ortaklaşa nasıl ulaşılabileceğine dair net bir plan ve bunun gerçekleşmesi için yeterli finansman ve kaynak sağlanması için bir taahhüt çağrısında bulunuyoruz.

Bizi ayakta tutan yaşam ağını yok etme riskine karşı harekete geçmeliyiz. Biz doğanın bir parçasıyız ve o yok olursa geleceğimiz onunla birlikte yok olur. Biyolojik çeşitliliği korumak, kendimizi korumanın bir yoludur.

© Shaun Burnie / Greenpeace

Nükleer felaketin 10. yılında Fukuşima hala kirli

Fukuşima nükleer kazasının 10. yılında Greenpeace'in yayımladığı iki yeni rapor, nükleer felaketin tehlikeli mirasını gözler önüne serdi.

Fukuşima'daki radyasyon seviyelerini inceleyen "Fukuşima 2011-2020" başlıklı ilk rapor, litate ve Nadia'da radyasyon temizleme çalışmalarının yetersiz kaldığını ve Radyasyondan Arındırma Özel Bölgesi'nin yüzde 85'inin temizlenmediğini ortaya koydu. "Fukuşima Daiichi Nükleer Santralinin Devre Dışı Bırakılması" başlıklı ikinci raporda ise nükleer santralin devre dışı bırakılması planının 30-40 yıl içinde başarıya ulaşmasının mümkün olmadığına dikkat çekildi.

Greenpeace Doğu Asya Kıdemli Nükleer Uzmanı Shaun Burnie, son on yılda radyasyon risklerini görmezden gelen hükümetlerin Japon halkını aldatmaya çalıştığını vurguladı: "Hala Fukuşima Daiichi bölgesinin yüz yılın

ortasına kadar 'yeşil alan' statüsüne döndürülebileceğini iddia ediyorlar. Hükümetin ve TEPCO'nun on yıllık gerçek dışı hayalleri sona ermeli. Acilen yeni bir plan hazırlanmalı ve boş hayallerle daha fazla vakit kaybedilmemeli."

Greenpeace'in nükleer uzman ekibi Fukuşima bölgesine ilk kez 26 Mart 2011'de gitti ve 10 yıl boyunca radyasyon sonuçlarına dair 32 araştırma gerçekleştirdi; ekip sonuncu araştırmasını Kasım 2020'de yaptı.

"Fukuşima 2011-2020" raporundan öne çıkan bulguları şu şekilde sıralayabiliriz:

- Greenpeace, hükümetin temizlemekten sorumlu olduğu Radyasyondan Arındırma Özel Bölgesi'ndeki 840 ki-

lometrelik alanın büyük kısmının hala radyoaktif sezyum barındırdığını ortaya koydu. Hükümetin kendi verilerinin analizi de bu bölgenin sadece yüzde 15'inin temizlendiğini gösteriyor.

- Japon hükümetinin uzun vadeli temizleme hedefi olan saat başına 0.23 mikrosivert seviyesine birçok bölgede ne zaman ulaşabileceğine dair bir takvim yok. Vatandaşlar, on yıllar boyunca yıllık önerilen maksimum 1 mikrosiverti aşan radyasyona maruz kalacak.

- Özellikle Namie ve litate olmak üzere, tahliyenin 2017'de kaldırıldığı bölgelerde, radyasyon seviyeleri güvenli sınırların üzerinde kalıyor ve halk kanser riskine maruz bırakılıyor. Halk sağlığı açısından tahliyelerin kaldırılmaya devam etmesi kabul edilemez.

- 2018'e kadar, Radyasyondan Arındırma Özel Bölgesi'nin temizliği için on binlerce işçi istihdam edildi. Greenpeace'in belgelediği gibi, çoğu düşük ücretli taşeron işçiler, sınırlı ve etkisiz bir temizleme programı uğruna haksız bir radyasyon riskine maruz kaldı.

"Fukuşima Daiichi Nükleer Santralinin Devre Dışı Bırakılması" raporundan öne çıkan bulgular ise şöyle:

- Üç Reaktör Basınç kazanı içinde ve altında kalan yüzlerce ton nükleer yakıt atığının geri alınması için güvenilir bir plan yok. Bu, ciddi bir inceleme gerektiriyor.

- Reaktör soğutmasında su kullanılması ve yeraltı suyunun kontamine olması, dolayısıyla kazanlarda da bu kontamine suyun birikimi, yeni bir yaklaşım benimsenmedikçe artmaya devam edecek.

- Nükleer kirliliğe maruz kalmış tüm materyaller, süresiz olarak sahada kalmalı. Fukuşima Daiichi halihazırda bir nükleer atık depolama sahası ve uzun vadeli olarak böyle kalması gerekiyor.

- Hükümetin mevcut planına göre 30-40 yıllık bir zaman diliminde bölgenin yeşil alana döndürülmesi imkansız.

Fukuşima Daiichi Nükleer Santralinin devre dışı bırakılması için işçilerin radyasyon riskine maruz kalmalarını engelleyecek robot teknolojisi dahil yeni bir eylem planı geliştirilmeli. Radyoaktif hale gelmiş su miktarının daha da artmasını önlemek için nükleer yakıt artığının soğutulması su yerine havayla sağlanmalı. Fukuşima Daiichi sahası derin bir hendek inşası ile yeraltı suyundan izole edilmiş bir "kuru ada" haline getirilmeli.

Pandeminin birinci senesinde hava kirliliği alarm veriyor

Pandeminin ilk günlerinde “hava kirliliğinin azaldığı”, “doğadaki insan kaynaklı tahribatın en aza düştüğü” haberleri manşetlerdeki yerini almış, uzun süre konuşulmuştu. Tüm bu haberler büyük bir yanılgıya neden olarak, kirliliğin ana nedenleri ile mücadele edilmeden kirlilik sonlanabilir algısı yaratmıştı. Ne var ki pandemide bir yılı geride bırakırken gelen hava kirliliği verileri durumun maalesef böyle olmadığını ortaya koydu.

Fotoğraflar: Caner Özkan / Greenpeace

1-11 Mart tarihleri arasında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı verilerine göre Türkiye'deki hava kirliliği ölçümleri adeta alarm verdi. İstanbul'dan Şırnak'a, İzmir'den Maraş'a, Bursa'dan Zonguldak'a Türkiye'nin dört bir noktasında 11 gün boyunca hava kirliliği değerlerinin en az 4 gün, olması gereken günlük sınır değerlerin çok üzerinde olduğu görüldü.

Greenpeace Akdeniz pandemiden sonra da maske takmak istemiyorsak, hava kirliliğine karşı acil önlem alınması gerektiğinin altını çiziyor. Pandeminin Türkiye'deki birinci senesinde, 1-11 Mart tarihleri arasında bazı şehirlerden alınan çarpıcı partikül madde (PM10 ve

PM2.5) ölçüm sonuçları da durumun ciddiyetini gözler önüne seriyor.

İSTANBUL: Mecidiyeköy, Esenyurt, Sultangazi ve Alibeyköy'de 11 günün 7'sinde hava kirliliği ölçüm sonuçlarının, limit değerlerin üzerinde olduğu görüldü. Alibeyköy'de 9 Mart'ta hava kirliliği ölçüm sonuçları, sınır değerinin neredeyse 4 kat üzerindeydi.

ANKARA: Siteler'de 11 günün 8'inde; Sincan'da ise 11 günün 6'sında ölçüm sonuçlarının, limitin üzerinde olduğu saptandı. Siteler'de 5 Mart günü hava kirliliğinin limit değerinin yaklaşık 6 kat üzerinde olduğu görüldü.

İZMİR: Gaziemir'de 4 gün limit değeri aşıldı.

ZONGULDAK: Pandemi boyunca alınan özel önlemler ile gündeme gelen Zonguldak'ta 1-11 Mart tarihleri arasında hava kirliliğinin Kozlu ve Trafik istasyonunda 10 gün limit değerlerin üzerinde olduğu; Çatalağzı'nda bu sayının 9, Kuzyaka'da ise 8 olduğu görüldü.

BURSA: Kültürpark'ta 9, İnegöl'de 8, Uludağ'da ise 5 gün hava kirliliğinin, limit değerlerin üzerinde olduğu saptandı. İnegöl'de 10 Mart'ta sınırın neredeyse 4 kat aşıldığı görüldü.

MARAŞ: İki aktif, planlanan 5 kömürlü termik santralin bulunduğu Elbistan'da 11 günün 11'inde de rakamların, sınırın üzerinde olduğu görüldü.

EDİRNE: 11 günün 10'unda limit değerleri aşıldı.

ŞIRNAK: 11 günün 7'sinde hava kirliliği limit değerlerin üzerindeydi.

KONYA: Selçuklu'da 11 günün 8'inde limit değerin üzerinde rakamlar ölçüldü.

Pandemiden sonra da maske takmak istemiyorsak, kaybedecek zamanımız yok

Greenpeace Akdeniz İklim ve Enerji Proje Sorumlusu Gökhan Ersoy, erişilebilen ölçüm sonuçlarına göre partikül madde kirliliğinin ülkenin dört bir yanında endişe verici boyutlara yükseldiğinin altını çizdi: “Hava kirliliği ölçümlerinden bahsederken kirliliğe neden olan temel partikül maddeler; PM10 ve PM2.5'ten bahsediyoruz. Türkiye'de PM10 ölçümleri görece daha yaygın bir şekilde yapılıyor ve bu konuda belirlenmiş bir limit değeri var. Ne yazık ki sonuçlara baktığımızda bu değerin sıklıkla aşıldığı fakat buna karşın bir önlem alınmadığı görülüyor. Diğer yandan PM10'dan çok daha küçük olan ve

insan sağlığı için büyük tehditler barındıran PM2.5 için ölçümler çok çok sınırlı ve belirlenmiş bir limit değeri yok. Buna rağmen sınırlı sayıdaki PM2.5 ölçüm istasyonları DSÖ'nün belirlediği günlük limit değerlerin üstünde kirlilik yoğunluklarını gösteriyor. Hava kirliliğinin bu derece yüksek olduğu şehirlerde hızla partikül madde kirliliğine karşı harekete geçilmesi gerekiyor. Kirliliğe neden olan enerji üretimi yöntemlerinde kararlı bir dönüşüme gidilmesi hem iklim krizi hem de hava kirliliği ile mücadelede artık bir mecburiyet. Büyükşehirlerde kirliliğin ana kaynaklarından olan trafik yoğunluğu konusunda da yerel yöneticilerin üzerlerine düşeni yapmaları ve kararlı adımlarla toplu taşıma ve bisiklet kullanımının artması üzerine çalışmaları gerekiyor. Pandemiden sonra da maske takmak istemiyorsak, kaybedecek zamanımız yok.”

“PM2.5 ölçümleri düzenli yapılsın”

Bursa Temiz Hava Girişimi'nden Burak Kamış ve Pınar Vatansever, hava kirliliği ile mücadelede yerel hareketlerin önemine dikkat çekiyor. “Kömür ve egzoz dumanı da en az sanayi kadar havamızı kirletiyor. Hava ölçüm istasyonlarının bazı günler kapatıldığını biliyoruz. Bu istasyonların her gün çalışması lazım ki ne soluduğumuzu bilelim. PM2.5'in limitinin belirlenmesini ve ölçümlerin düzenli yapılmasını istiyoruz.”

Okyanuslarımızın molaya ihtiyacı var!

Harry Potter serisinde Ginny Weasley'i canlandıran Bonnie Wright... Çocukluğunu deniz kenarında geçirdiği için kendini şanslı hisseden ünlü oyuncu geleceğimiz için okyanuslarımızı neden korumamız gerektiğini anlatıyor...

Fotoğraflar: © Will Rose / Greenpeace

Şimdi gözlerinizi kapatmanızı ve hayal kurmanızı istiyorum. Hint Okyanusu'nun kalbindesiniz. Etrafınız masmavi, güneş denizin gökyüzüyle buluştuğu yerde parlıyor. Karadan kilometrelerce uzaktasınız. Deniz tabanı ayaklarınızın altında ters çevrilmiş bir vaha gibi uzanıyor. Aşağıya baktığınızda, dünyanın en büyük deniz çayırının denizin hareketiyle sallandığını görüyorsunuz. Yakınlarda bir grup cüce mavi balina zengin çeşitlilikteki yaban hayat arasında sessizce yeni avlarını arıyor. Bu

inanılmaz dünyaya Saya de Malha Kıyısı deniyor... Bunun gibi sahneler size çok uzak gelebilir. Ancak çoğumuzun evde kalmak zorunda olduğu ve hayatın beklemeye alındığı bir yılda, doğal dünya bir umut ve cesaret kaynağı olarak yanı başımızda duruyor. Ben okyanus kıyısında yaşayacak kadar şanslıyım. Benim için sınırsız ufuklarıyla okyanuslar, içinde bulunduğumuz pandemi girdabından çok uzakta, çok farklı yerler hakkında hayal kurmak için benzersiz bir fırsat sunuyor.

Dünyamızın yaşadığı bu zor günlerde, okyanuslarımızın karşı karşıya olduğu tehditleri geri plana atmak kolay gelebilir. Ancak geçtiğimiz 12 ayda iklim ve doğa krizinin hız kesmeden devam ettiğini ve okyanuslarımızın ısınmaya başladığını gördük. Hint Okyanusu, buradaki yaban hayatı ve kıyı toplulukları iklim krizi karşısında özellikle kırılgan; bu da hayalini kurduğumuz güzel görüntülerin önümüzdeki yıllarda daha da azalacağı anlamına geliyor. Ancak bu kaçınılmaz son olmak zorunda değil çünkü okyanuslarımız aynı zamanda bu krize karşı mücadelenin ön saflarında yer alıyor. Küresel Okyanus Anlaşması ve Saya de Malha Kıyısı gibi yerler tam da burada devreye giriyor.

Küresel Okyanus Anlaşması, okyanusların geniş alanlarını balıkçılık veya derin deniz madenciliği gibi yıkıcı insan faaliyetlerinin erişemeyeceği bir yere koymayı amaçlıyor. Okyanuslarımız için güçlü bir anlaşma, Saya de Malha Kıyısı gibi özel yerlerin korunmasına yardımcı olabilir. Burası çok önemli bir bölge. Örneğin deniz çayırını ele alalım. İklim krizine karşı mücadelede, atmosferdeki karbon miktarını büyük ölçüde azaltmamız gerektiğini biliyoruz. Deniz çayırılarını okyanustaki ağaçlar gibi düşünün: Deniz çayırıları karbon emmede tropikal yağmur ormanlarından 35 kata kadar daha hızlı. Okyanus tabanının yalnızca %0,2'sini kaplasa da, araştırmalar dünyadaki okyanus karbonunun %18'ine kadarını depolayabileceğini gösteriyor. Buna rağmen bu değerli karbon deposunu, tam da en çok ihtiyacımız olduğu anda, yıldan yıla şaşırtıcı bir hızla kaybediyoruz.

Saya de Malha Kıyısı'ndaki yaban hayatı büyük bir baskı altında. Bölge ispermeçet balinaları ve yunuslar gibi inanılmaz bir deniz canlısı zenginliğine sahip. Bu yaban hayatında köpekbalıkları gibi çok önemli canlılar da bulunuyor: Besin zincirinin tam tepesinde durarak bu ekosistemin hassas dengesini korumaya yardımcı olmada çok önemli bir rol oynuyorlar. Örneğin benzer bölgelerde yapılan araştırmalar, büyük gövdeli köpekbalıklarının deniz çayırının koruyucusu olduğunu gösteriyor çünkü varlıkları deniz çayırını yiyebilecek hayvanların sayısını ve davranışlarını etkiliyor. Bununla birlikte, Saya de Malha Kıyısı gibi uluslararası sulardaki köpekbalığı popülasyonları son 50 yılda %71 oranında azalmış durumda. Bunun nedeni, bu bölgenin en kötü örneklerini yaşadığı yıkıcı balıkçılık uygulamaları... Balıkçılık endüstrisi Hint Okyanusu'nun ortasında denetlenmeden çalışıyor ve korkunç balıkçılık uygulamaları nedeniyle her yıl 100.000 kadar balina ve yunus "kazara" öldürülüyor. Bu eğilimi tersine çevirmek için insan faaliyetlerinden arınmış alanlar yaratmak hayati önem taşıyor ve Küresel Okyanus Antlaşması bunu başarmaya olanak tanıyabilir. Bu, köpekbalıkları gibi türlerin popülasyonlarının iyileşmesine ve zenginleşmesine; dolayısıyla da iklim ve doğa krizine karşı mücadelemizin mihenk taşlarından olan deniz çayırı ve benzeri sistemlerin sürdürülmesine yardımcı olabilir.

Sağlıklı okyanuslar, biz insanlar da dahil olmak üzere birçok tür için kritik öneme sahip. Dünya çapında milyarlarca insanı besliyorlar. Örneğin, balıklar için bir yumurtlama alanı olan Saya de Malha Kıyısı, Hint Okyanusu'ndaki çok sayıda topluluğun beslenmesinin temelini oluşturan balıkların sağlanmasına yardımcı oluyor. Ancak bu üreme

alanı ekosistemdeki değişikliklere karşı oldukça hassas. Köpekbalıkları gibi büyük türlerin yıkıcı balıkçılık uygulamaları yüzünden yok olduğunu varsayalım; bu durumda bir bölgedeki üremeyi kesintiye uğratan ve bölgenin geniş alanları için gıda güvenliği sorunlarına yol açan bir değişiklik dalgası başlatma riskiyle karşı karşıya kalacağız.

Bu gerçek okyanusların sağlığını iyileştirmek için gerekli önlemleri almazsak, neyi tehlikeye atacağımızı oldukça net bir şekilde gözler önüne seriyor. Ükeler bu Ağustos'ta Küresel Okyanus Antlaşması'nı müzakere etmek için Birleşmiş Milletler'de bir araya geldiklerinde, okyanuslarımızı korumaya başlamak için gereken küresel eylemi nihayet gerçekleştirdiğimiz zamanın bu olduğunu söylememizi sağlayabilirler. Böylelikle uzun yıllar boyunca hayat dolu okyanuslarda hayallerimizin tadını çıkarmaya devam edebiliriz.

Aylık birden fazla dergi alıp, bunları okullara ulaştırarak **gençleri Greenpeace ile tanıştırmaya ne dersiniz?**

Merhaba,

Bildiđiniz üzere Greenpeace Akdeniz Dergi, yalnızca çevre hakkında ve ana akım medyada yer alamayan gelişmeler üzerine yayın yapmaktadır. Bu haberlerin ve bilgilerin daha erişilebilir ve yaygın olması için dergilerimizi mümkün olduğunca fazla kişiyle paylaşmak istiyoruz.

Dilerseniz 1 adetten fazla dergi hak edişlerinizi sizin adınıza bizlerle iletişime geçen, okumaya ve gelişmeye hevesli öğrencilere iletiyoruz. Fazla sayıdaki dergilerinizi kendi çevrenize iletmek isterseniz, **"BANA"** yazıp **2322**'ye mesaj atabilirsiniz.

GREENPEACE

Kampanya katılım SMS bedeli Türk Telekom, Türkcell ve Vodafone için SMS başına KDV ve OİV dahil 0,65 TL'dir. Operatörler kısa mesaj birim fiyatlarında meydana gelecek değişiklikleri aboneye yansıtmak hakkını saklı tutar.